

# Spis treści

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wprowadzenie .....                                                                  | 7  |
| Rozdział 1                                                                          |    |
| Franczyza jako forma więzi ekonomicznej. ....                                       | 11 |
| 1.1. Pojęcie i geneza powiązań francyzowych. ....                                   | 11 |
| 1.1.1. Ogólna charakterystyka franczyzy w świecie .....                             | 11 |
| 1.1.1.1. Pierwowzory franczyzy. ....                                                | 11 |
| 1.1.1.2. Rozwój koncepcji franczyzy od II poł. XIX w.<br>do końca I poł. XX w. .... | 14 |
| 1.1.1.3. <i>Boom</i> francyzowy po II wojnie światowej. ....                        | 17 |
| 1.1.2. Początki powiązań francyzowych w Polsce .....                                | 22 |
| 1.2. Istota i klasyfikacja franczyzy .....                                          | 23 |
| 1.2.1. Podstawowe założenia franczyzy .....                                         | 23 |
| 1.2.2. Typologia franczyzy .....                                                    | 31 |
| 1.2.2.1. Podział ze względu na przedmiot działalności .....                         | 33 |

|                                                                                                        |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.2.2.2. Podział ze względu na formę organizacji systemu<br>(na sposób powiązania podmiotów) . . . . . | 36 |
| 1.2.2.3. Podział ze względu na zasięg obowiązywania umowy . . . . .                                    | 40 |
| 1.2.2.4. Podział ze względu na formę działalności gospodarczej . . . . .                               | 41 |
| 1.2.2.5. Podział ze względu na zasięg działania systemu . . . . .                                      | 42 |
| 1.2.2.6. Podział ze względu na realizowaną strategię działalności . . . . .                            | 43 |
| 1.2.2.7. Podział ze względu na strategię ekspansji gospodarczej . . . . .                              | 44 |
| 1.2.2.8. Podział ze względu na strukturę podporządkowania stron umowy . . . . .                        | 45 |
| 1.2.2.9. Pozostałe typy powiązań franczyzowych . . . . .                                               | 46 |
| 1.3. Przesłanki wykorzystywania franczyzy przez polskie przedsiębiorstwa . . . . .                     | 48 |
| 1.3.1. Zalety i wady wykorzystania franczyzy dla dawcy systemu . . . . .                               | 48 |
| 1.3.2. Korzyści i słabości wykorzystania franczyzy dla biorcy systemu . . . . .                        | 52 |
| 1.4. Motywy tworzenia i koncepcje budowy systemów franczyzowych . . . . .                              | 55 |
| 1.5. Porozumienia franczyzowe jako metoda ekspansji zagranicznej<br>przedsiębiorstw . . . . .          | 58 |

## **Rozdział 2**

|                                                                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Podstawy prawne powiązań franczyzowych . . . . .</b>                                                                        | <b>65</b> |
| 2.1. Przedmiot porozumień franczyzowych . . . . .                                                                              | 65        |
| 2.2. Pojęcie i charakter prawny umowy franczyzy . . . . .                                                                      | 68        |
| 2.3. Podmioty umowy franczyzowej . . . . .                                                                                     | 72        |
| 2.4. Unormowania prawne umów franczyzowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki,<br>Ameryce Południowej, Azji i Australii . . . . . | 75        |
| 2.5. Umocowania prawne umów franczyzowych w Unii Europejskiej . . . . .                                                        | 80        |
| 2.6. Treść umowy franczyzy w świetle przepisów prawa polskiego . . . . .                                                       | 90        |

## **Rozdział 3**

|                                                                                                     |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozwój franczyzy w wybranych krajach świata . . . . .</b>                                        | <b>103</b> |
| 3.1. Charakterystyka powiązań franczyzowych . . . . .                                               | 103        |
| 3.1.1. Rozwój franczyzy w wybranych krajach Ameryki Północnej,<br>Środkowej i Południowej . . . . . | 103        |
| 3.1.2. Franczyza w Europie . . . . .                                                                | 112        |
| 3.1.3. Franczyza w Azji, Australii, Nowej Zelandii i Afryce . . . . .                               | 135        |
| 3.1.3.1. Franczyza w Azji . . . . .                                                                 | 135        |
| 3.1.3.2. Franczyza w Australii i Nowej Zelandii . . . . .                                           | 148        |
| 3.1.3.3. Franczyza w Republice Południowej Afryki i Maroku . . . . .                                | 150        |

**Rozdział 4**

|                                                                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Analiza powiązań franczyzowych w Polsce</b>                                                                      | <b>155</b> |
| 4.1. Funkcjonujące powiązania franczyzowe                                                                           | 155        |
| 4.1.1. Rozwój polskiego rynku franczyzy w latach 90. XX wieku<br>i na początku XXI wieku                            | 155        |
| 4.1.2. Analiza powiązań franczyzowych według sektorów                                                               | 160        |
| 4.1.3. Systemy franczyzowe typu <i>inbound</i> i <i>outbound</i> na polskim rynku                                   | 165        |
| 4.1.4. Prezentacja wybranych systemów franczyzowych<br>funkcjonujących na polskim rynku                             | 167        |
| 4.2. Powiązania franczyzowe w opinii twórców sieci (franczyzodawców)                                                | 172        |
| 4.2.1. Rozwój powiązań franczyzowych w Polsce                                                                       | 172        |
| 4.2.2. Motywy tworzenia sieci franczyzowych oraz czynniki sprzyjające<br>i bariery rozwoju rynku franczyzy w Polsce | 175        |
| 4.2.3. Wpływ powiązań franczyzowych na rozwój przedsiębiorstw                                                       | 180        |
| 4.2.4. Uwarunkowania pozyskiwania franczyzobiorców                                                                  | 184        |
| 4.2.5. Zagraniczna ekspansja polskich systemów franczyzowych                                                        | 188        |
| 4.3. Powiązania franczyzowe w opinii franczyzobiorców                                                               | 191        |
| 4.4. Korzyści i słabe strony współpracy franczyzowej w Polsce                                                       | 197        |
| <b>Zakończenie</b>                                                                                                  | <b>203</b> |
| <b>Aneks</b>                                                                                                        | <b>211</b> |
| <b>Bibliografia</b>                                                                                                 | <b>225</b> |